

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
המחלקה לעבודה סוציאלית ע"ש שפיצר

שאלות לבחינת גמר לתלמידי תואר שני בנתיב הכללי
סמסטר א', תשפ"א

1. התייחסי לתופעה של רצח נשים בחברה הערבית בישראל בעזרת שלוש גישות תיאורטיות פמיניסטיות שונות.

- א. תארי את עקרונות היסוד של שלוש הגישות ונתחי את התופעה בעזרתם.
- ב. דוני בהבדלים בין הגישות ביחס לעמדה הביקורתית שלהן. במה באה לידי ביטוי העמדה הביקורתית בכל גישה?
- ג. הציעי מענים רלבנטיים בכל אחת מהגישות.

2. בחרי פונה דמיוני או אמיתי. הציגי פרטים דמוגרפיים ומידע על מצבו הכלכלי חברתי. הציגי בעיה בגינה הגיע לטיפול.

- א. הסבירי את הבעיה לפי מחקרים שהתייחסו להשפעות של משתנים דמוגרפיים ומצב כלכלי חברתי על מצבי בעיה. תארי את מטרות ההתערבות ואת טכניקות ההתערבות בהן היית עושה שימוש.
- ב. הסבירי את הבעיה לפי עקרונות הגישה הנתנהגותית-קוגניטיבית. תארי את מטרות ההתערבות בהתאם לגישה זו ואת טכניקות ההתערבות בהן היית עושה שימוש.
- ג. הסבר את הבעיה לפי עקרונות גישת הכוחות. תארי את מטרות ההתערבות בהתאם לגישה זו ואת טכניקות ההתערבות בהן היית עושה שימוש.

3. בעבודה סוציאלית נפגשים עם אנשים שחוו טראומה בחייהם. תארו אדם שפנה לטיפול בעקבות טראומה. תארו אותו ואת קשייו וכן את מהלך הטיפול. נתחו את המקרה באמצעות שלוש גישות מבין הגישות הבאות: אפידמיולוגיה חברתית, הגישה הפמיניסטית, הגישה הפסיכיאטרית, טראומה מורכבת, הצטלבויות מיקומים חברתיים (Intersectionality)

- א. מה הן ההתערבויות הנגזרות מכל גישה בטיפול במקרה?
- ב. כיצד היית מעריכה את הצלחת ההתערבות בכל אחת מהגישות?

4. בחרו שתי גישות תיאורטיות בטיפול באמנות מבין הגישות: דינאמית, הומניסטית מערכתית, שינוי חברתי.

- א. תארו את המאפיינים של כל גישה.
- ב. תארו את הזיקות של כל גישה לעבודה סוציאלית על פי תפיסתך.
- ג. הסבירו כיצד כל גישה תיאורטית שבחרתם משתמשת ביצירה בכדי לבטא את עמדתה הבסיסית.
- ד. התייחסו להיבטים מעשיים הקשורים לשימוש בתיאוריה – התבססו על מחקרים אמפיריים מהספרות העדכנית

5. בחרו מקרה אמיתי שבו עולה סוגיה/בעיה הקשורה בתחום בריאות הנפש, המתייחסת למתמודד/ת עם בעיה נפשית או מחלה פסיכיאטרית ולמשפחתו.

- א. הציגו את המקרה ותארו את הבעיה של האדם ובני המשפחה.
- ב. ענו על השאלות הבאות לעומק לפי פרספקטיבה אחת – או של האדם או של משפחתו:
- ג. התייחסו לסיווג והערכה של הסוגיה הנדונה (או של האדם או של משפחתו), ותארו את הרקע התאורטי של הגישה בה בחרתם.
- ד. הציגו בקצרה שתי התערבויות מרכזיות הנגזרות מתשובתכם לסעיף הקודם וכן התערבות שלישית אותה תציגו בהרחבה, כולל יתרונותיה ומגבלותיה.
- ה. התייחסו לקשר בין הסוגיה הנדונה וההתערבות לבין רמת המדיניות. כיצד קובעי מדיניות תומכים/מעכבים טיפול בסוגיה? מה ניתן לעשות כדי לקדם/לחזק את המדיניות של הטיפול בסוגיה?

6. חשבו על משפחה או זוג שהגיעו אליכם לטיפול.

- א. תארו בקצרה את הסיבה לפניה ואת בני המשפחה
- ב. ודונו בדפוסי הקשר במשפחה לפי התיאוריה המערכתית.

- ג. תארו ודונו במערכת היחסים במשפחה לפי התיאוריה המבנית .
- ד. תארו ודונו ביחסים הרב דוריים במשפחה לפי התיאוריה הרב דורית.
- ה. בנו תוכנית התערבות למשפחה, המשלבת באופן אינטגרטיבי את גישות ההתערבות השונות, תוך התאמה לצורכי המשפחה.
- ו. רשימת מקורות עדכנית.